

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
Uprava za koordinaciju programa i projekata
Europske unije u području rada i socijalne sigurnosti
Zagreb, Petračićeva 4

Vizualni identitet Knjiga standarda

Priručnik za uporabu zaštitnog znaka

**Razvoj
ljudskih
potencijala**

1	Sadržaj	2
2	Uvod u Sredstva vidljivosti Uporaba vizualnog identiteta	3
3	Znak Znak Znak i logo Znak, logo i slogan Znak i logo (dvojezично) Znak / proporcije Maksimalno dozvoljena smanjenja	4 5 6 7 8 9
4	Boje Osnovne i ostale boje Znak u negativu Znak na obojenim pozadinama Odvojene boje	10 11 12 13
5	Tipografija Osnovna tipografija	14
6	Sredstva komunikacije Listovni papir — memorandum Listovni papir — memorandum (dodatak) Listovni papir — memorandum (dodatak) Fax poruka Omotnice American Omotnice A4 i A5 Posjetnica Etui	15 16 17 18 19 20 21 22
7	Sredstva informiranja Pozivnica Billboard Brošura A5 (14,5 x 21 cm) Letak A4 (presavijeni format 9,9 x 21 cm)	23 24 25 26
8	Sredstva vidljivosti Roll-up banner Poslovna mapa Vrećice Platnena torba Bilježnica B5 Bilježnica B5 — knjižni blok Blokovi (A4 i A5) Šalica Podloga za miš USB Stick Vrpce za mobitel Omoti za CD Bookmark Stolni kalendar Kišobran Majice - T-shirt Majice - polo Kapa Olovke Konferencijska torba Vjetrenjača Antistress-loptica	27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48

Uporaba vizualnog identiteta

U cilju jedinstvene primjene znaka ovaj je priručnik polazište za rješavanje likovno-grafičkih zahtjeva koji se mogu pojaviti prilikom uporabe znaka RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA (u dalnjem tekstu *Razvoj*) izrađene za potrebe Uprava za koordinaciju programa i projekata Europske unije u području rada i socijalne sigurnosti Ministarstva rada i mirovinskoga sustava (u dalnjem tekstu *Uprava*).

Sljedeći naputci su obvezujući:

1. znakom Razvoja smatra se „*propeler*“ s crvenim kvadratićem u sredini, jednim plavim krakom sa žutom zvjezdicom i tekstom *Razvoj ljudskih potencijala*, odnosno u engleskoj varijanti *Human resources development*;
2. prilikom izrade bilo kojega proizvoda ili aplikacije na kojima se pojavljuje znak treba koristiti autentični zaštitni znak, njegove boje, poštivati razmake između slova logotipa, koristiti originalne fontove navedene u priručniku i rješenja koja su ovim priručnikom obuhvaćena;
3. za bilo kakvu promjenu pri uporabi potrebna je suglasnost naručioca i autora;
4. za rješenja koja priručnikom nisu obuhvaćena kontaktirati Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Uprava za koordinaciju programa i projekata Europske unije u području rada i socijalne sigurnosti (u dalnjem tekstu autora)

Oblikovano na Macintosh računalu s programom Adobe Illustrator.
Za pregled standarda, osim ove knjige, moguće je koristiti
>> CD/KnjigaStandarda/Standard.pdf (AcrobatReader)

Svi elementi obuhvaćeni ovim priručnikom nalaze se na CD-u koji je njegov sastavni dio.

Mac korisnici:

idejna rješenja: >> CD/Visual

(/Informiranje, /Tiskanice, /Vidljivost, /Znak)

fontovi: >> CD/Fonts/Mac

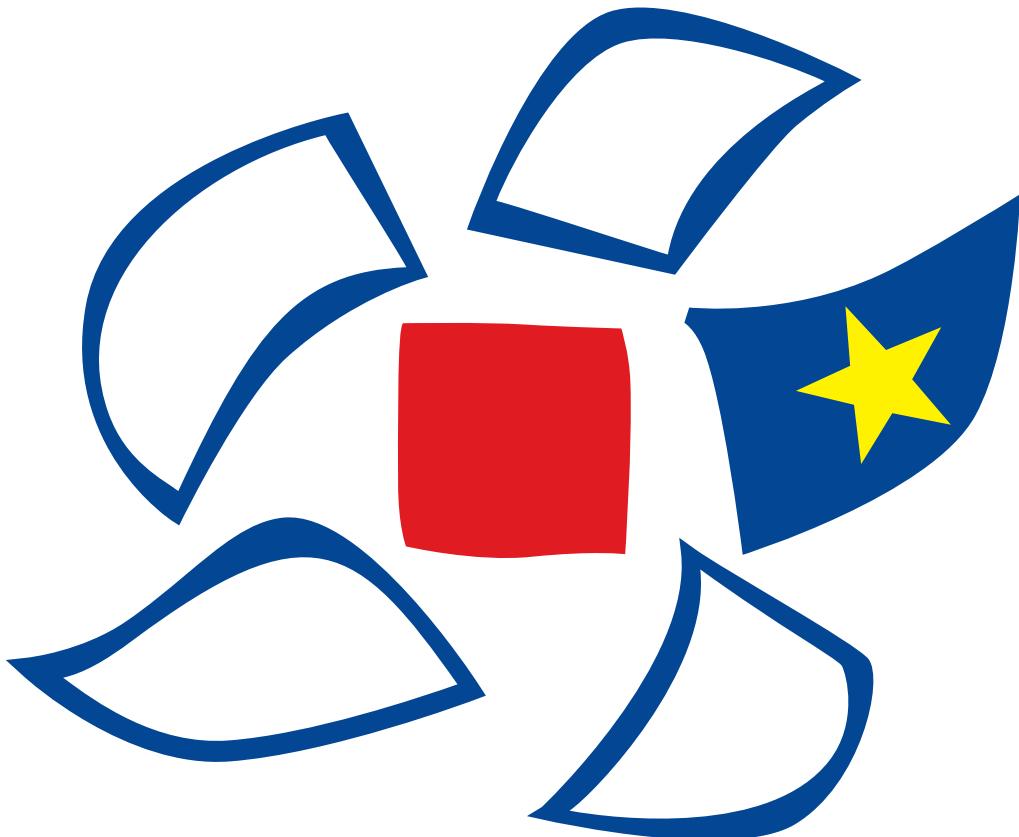
PC korisnici:

idejna rješenja: >> CD/Visual

(/Informiranje, /Tiskanice, /Vidljivost, /Znak)

fontovi: >> CD/Fonts/PC (*.ttf)

podloge (Word): >> CD/Template

Zaštitni znak predstavlja *Razvoj* i čini ga prepoznatljivim u sredstvima javnog komuniciranja.

Zbog toga znak mora uvijek biti reproduciran na način kako je određeno ovim priručnikom uz primjenu najprimjerenijih grafičkih tehnika.

Izmjene znaka su zabranjene, a dopuštene su samo uz suglasnost Uprave i autora.

>> CD/Visual/Znak/Znak.ai

Zaštitni znak predstavlja Razvoj i čini ga prepoznatljivim u sredstvima javnog komuniciranja.

Kratica ESF i Razvoj ljudskih potencijala smatraju se logom koji opisuje područje djelatnosti.

U ovoj formi znak je kompletan i treba ga koristiti u tom obliku.

Izmjene su zabranjene, a dopuštene su samo uz suglasnost Uprave i autora.

>> CD/Visual/Znak/ZnakLogo-HR.ai

U situacijama kad se želi postići motivirajući efekt, moguće je uz službeni naziv upotrijebiti slogan.

Prijedlog:

> SLOGAN + SLUŽBENI NAZIV PROGRAMA

> slogan = SNAGA RAZVOJA

> službeni naziv programa = RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

Tada je, zbog dužine teksta kojega promatrač treba pročitati, preporučljivo ukupni tekst „podijeliti“ na glavni i dodatni. Glavni tekst uvijek je istaknutiji većim pismom.

Prijedlog na ovoj stranici prikazuje SLOGAN kao glavni tekst dopunjen SLUŽBENIM NAZIVOM PROGRAMA.

>> CD/Visual/Znak/ZnakLogoSlogan-HR.ai

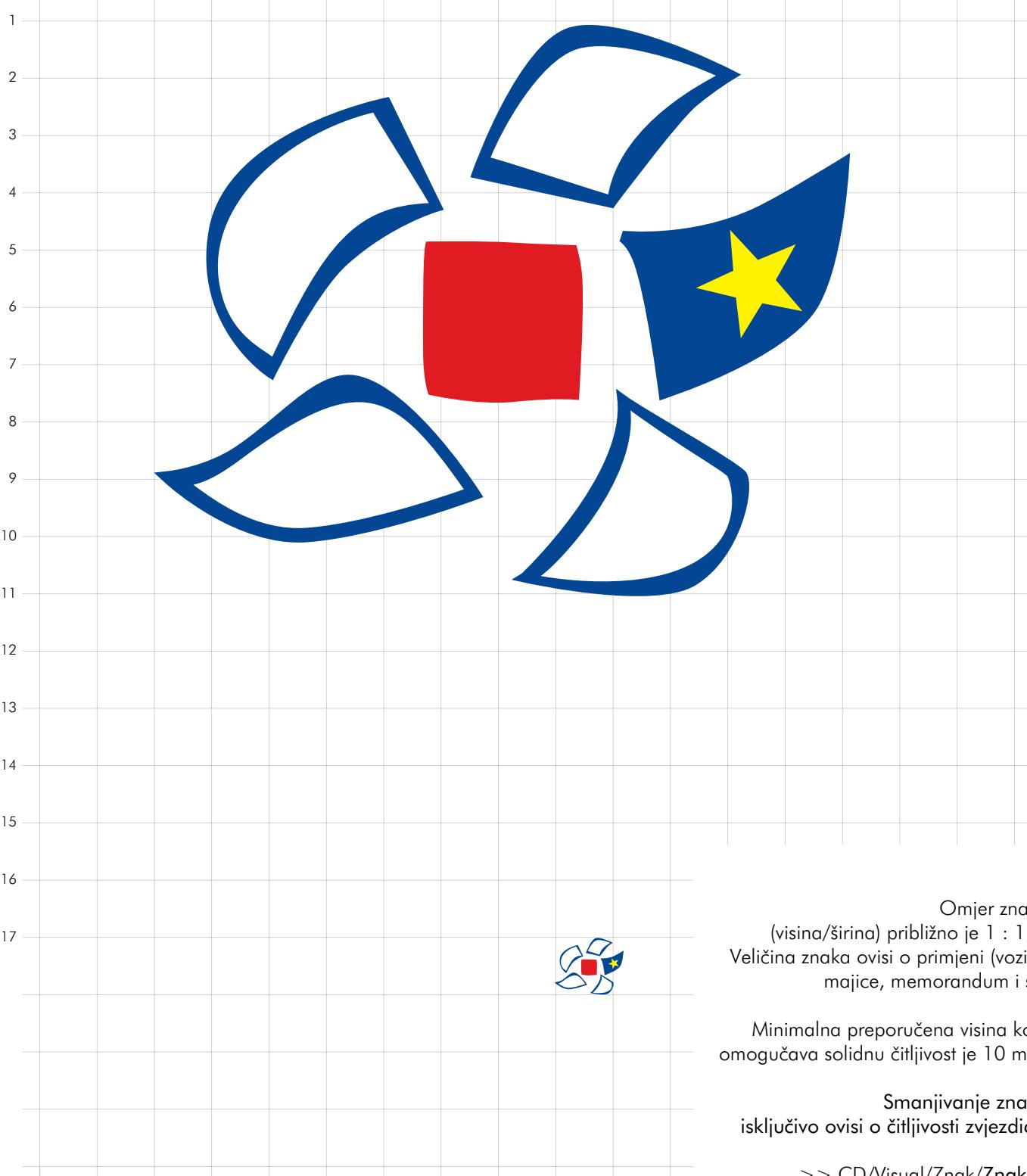
Za uporabu znaka i slogana, u ovisnosti kome je dopis upućen,
treba koristiti hrvatsku ili englesku varijantu. (> str. 5. i 7.)

Ponekad je znak potrebno koristiti u obje jezične varijante
(tiskovne konferencije, seminari...). U tim slučajevima može se
upotrijebiti njegova dvojezična varijanta.

>> CD/Visual/Znak/ZnakLogo-HR/E.ai

Znak / proporcije

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

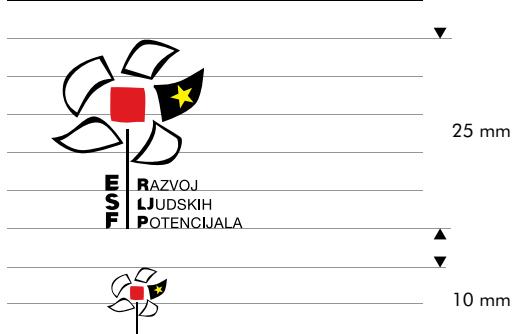
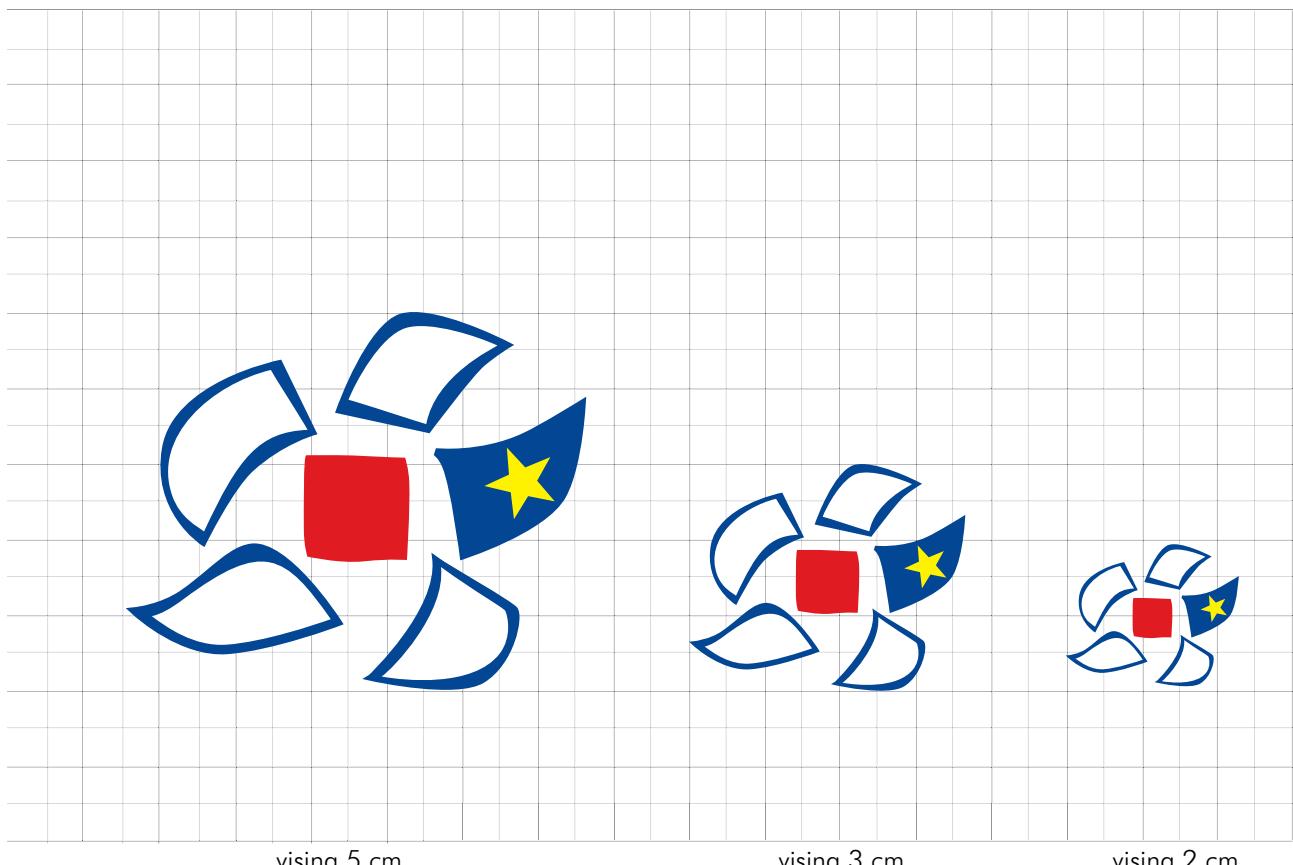

Omjer znaka
(visina/širina) približno je 1 : 1,2.
Veličina znaka ovisi o primjeni (vozila,
majice, memorandum i sl.)

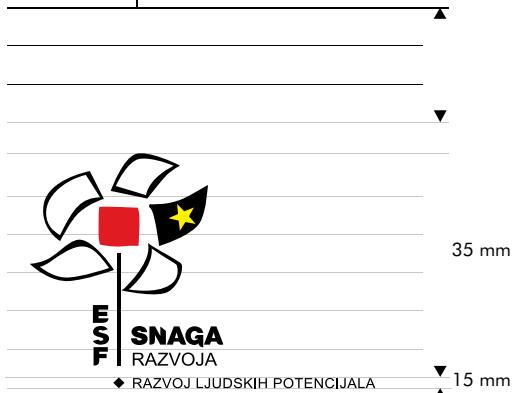
Minimalna preporučena visina koja
omogućava solidnu čitljivost je 10 mm.

Smanjivanje znaka
isključivo ovisi o čitljivosti zvjezdice.

>> CD/Visual/Znak/Znak.ai

Maksimalno dozvoljena smanjenja

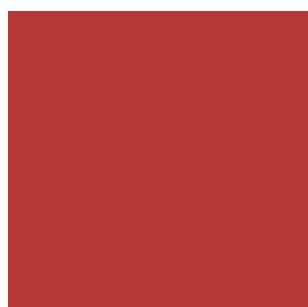
1. Jednostavnost znaka omogučava da i pri najvećim smanjenjima, odnosno promatranju s velikih udaljenosti, (na plakatima, zastavama, bannerima i sl.) znak bude uočljiv i lako čitljiv. Minimalna visina znaka s dobrom čitljivošću je 10 mm.

2. Ukoliko se znak upotrebljava s logom ili sloganom, smanjenje određuje čitljivost teksta, čija najmanja visina ne smije biti manja od 1.5 mm. Ukupna visina znaka tada je 35 mm · dovoljno za uporabu na memorandumima, posjetnicama, kuvertama i sl.

Osnovne i ostale boje**Osnovne boje**

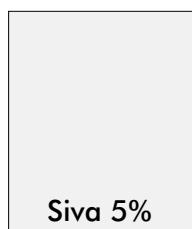
Pantone Reex blue

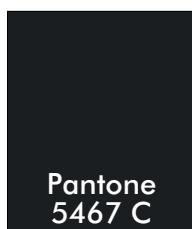
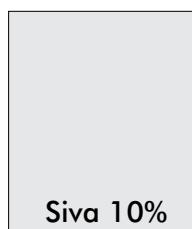
Pantone Solid Color 1795 C

Pantone Proces Yellow

Ostale boje

Siva 5%

Pantone
5467 C

Siva 10%

Pantone
5487 C

Siva 20%

Pantone
5507 C

Zlatna

Srebrna

Boje u znaku određene su namjerom o povezivanju programa Republike Hrvatske i Europske unije, te su sukladne bojama njihovih zastava. Uvijek treba koristiti originalnu PANTONE® skalu (vidi EU standard za vidljivost): Reflex blue (plava), Process Yellow (žuta) te Solid Color 1795 C (crvena).

U tisku se tada koriste samo Cyan, Yellow i Magenta izvadci boja.

Pri četverobojnom tisku s kolor reprodukcijama (zbog Reflex blue) bio bi potreban peterobojni tisk pa je prihvatljiva i CMYK alternativa.

Ovdje su navedeni standardi koji osiguravaju maksimalno moguću točnost obojenja pri reproduciranju ili izvedbi znaka.

Boje na ovom listu su informativne i nikako nisu za uspoređivanje!

Osnovna boja znaka je plava.

Plava boja (osnovna)
„PANTONE® Reflex blue”

ili (C=100, M=80, K=10) približno odgovara standardu RAL 5002 ili pri uporabi samoljepivih folija MacCal 9839-12.

Crvena boja (kvadratič)

„PANTONE® Solid Color 1795 C”

„PANTONE® Process Color System” E 74-1 (M=100, Y=100, K=5) približno odgovara standardu RAL 3020 ili folija MaCal 9859-04.

Žuta boja (zvjezdica)

„PANTONE® Process Yellow EC”

E 12-1 (Y=100) približno odgovara standardu RAL 1016 ili folija MacCal 9809-06.

Ostale boje

Ostale boje koriste se u svečanim prigodama (medalje, plakete, priznajna)

ili u rješenjima kada zbog likovne slobode nije potrebno vjerno slijediti boje u znaku (nekoliko rješenja nalazi se u priručniku: >> Informiranje i vidljivost projekata financiranih iz strukturnih i Kohezijskog fonda 2007. - 2013.

Upute za korisnike sredstava).

Pri izvedbi naljepljnice, zastava, traka i sl. koristiti suvremene metode inkjet tiskanja na papiru, foliji, ceradnom platnu i svili.

Znak u negativu

K=40

K=60

K=40

K=60

K=60

K=80

K=100

Kada se znak upotrebljava na tamnoj podlozi, pozornost treba обратити на tonsku vrijednost podloge koja ne smije prelaziti 60%.

Tada se počinje izjednačavati s tonskom vrijednošću tamno-plave.

Ukoliko podloga mora biti tamnija od 60% tada treba upotrijebiti „negativ“ znaka kao u predloženim primjerima.

>> CD/Visual/Znak/ZnakNegativ.ai

Znak na obojenim pozadinama

Pantone Reflex blue

Pantone Solid 1795 C

Pantone Process Yellow EC

Pantone Solid Color 5467 C

Pantone Reflex blue

Pantone Solid 1795 C

Pantone Process Yellow EC

Pantone Solid Color 5467 C

Pantone Solid Color 5487 C

Pantone Solid Color 5507 C

Prijedlog znaka na obojenim pozadinama.

>> CD/Visual/Znak/ZnakNegativColor.ai

Odvjene boje

Pantone Reflex blue

Pantone Solid 1795 C

Pantone Process Yellow

Razdvojene boje za reprodukciju (sitotisak, izrezivanje iz folije i sl.)

>> CD/Visual/Znak/ZnakSeparacija.ai

ABCČĆDĐEFGHIJKLMNOPQRSŠTUVWXYZÆ

abcčćđđeđfgijklmnopqrsđđtuvwxyzž 1234567890!“#\$/%&’()=?*+-.;,><

Helvetica light 14 pt

ABCČĆDĐEFGHIJKLMNOPQRSŠTUVWXYZÆ

abcčćđđeđfgijklmnopqrsđđtuvwxyzž 1234567890!“#\$/%&’()=?*+-.;,><

Helvetica italic 14 pt

ABCČĆDĐEFGHIJKLMNOPQRSŠTUVWXYZŽ

abcčćđđeđfgijklmnopqrsđđtuvwxyzž 1234567890!“#\$/%&’()=?*+-.;,><

Helvetica medium 14 pt

ABCČĆDĐEFGHIJKLMNOPQRSŠTUVWXYZŽ

abcčćđđeđfgijklmnopqrsđđtuvwxyzž 1234567890!“#\$/%&’()=?*+-.;,><

Helvetica heavy 14 pt

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 1234567890!“#\$/%&’()=?*+-.;,><

Arial Regular 16 pt

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 1234567890!“#\$/%&’()=?*+-.;,><

Arial Regular italic 16 pt

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 1234567890!“#\$/%&’()=?*+-.;,><

Arial Regular 16 pt

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz 1234567890!“#\$/%&’()=?*+-.;,><

Arial Regular 16 pt

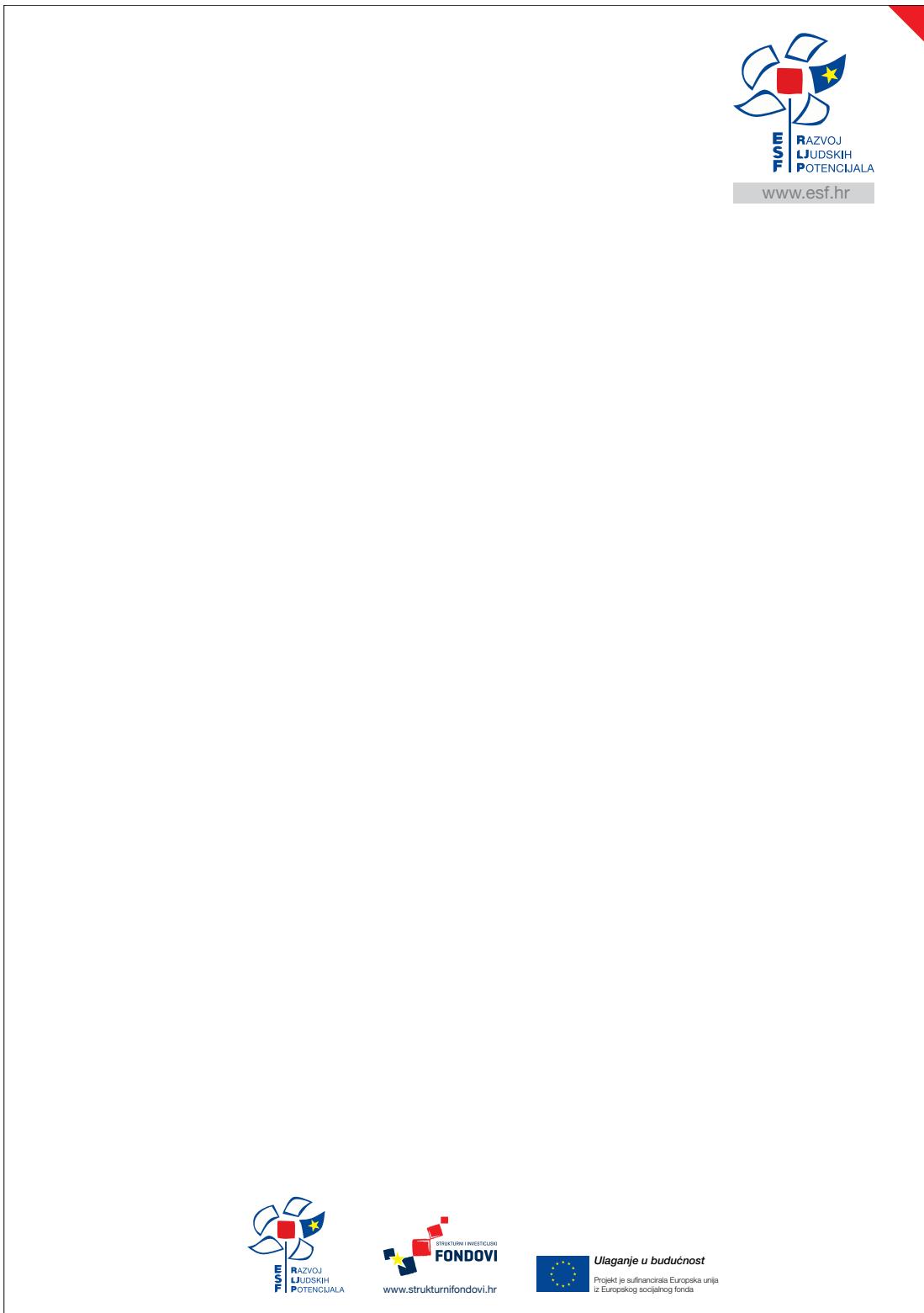
**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA**

Uprava za koordinaciju programa i projekata Europske
unije u području rada i socijalne sigurnosti

Službeni memorandum.

>> CD/Visual/Tiskanice/Memorandum1.ai

>> CD/Visual/Tiskanice/Memorandum2.ai

>> CD/Visual/Tiskanice/Memorandum2_1.ai

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA**

Uprava za koordinaciju programa i projekata Europske
unije u području rada i socijalne sigurnosti

poruka **fax** message

za / to

datum / date

Ulaganje u budućnost

Projekt je sufinancirala Evropska unija

iz Europskog socijalnog fonda

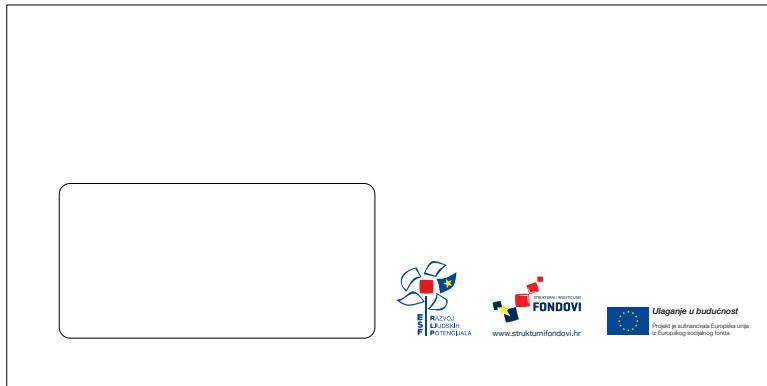
>> CD/Visual/Tiskanice/Fax.ai

Omotnica American

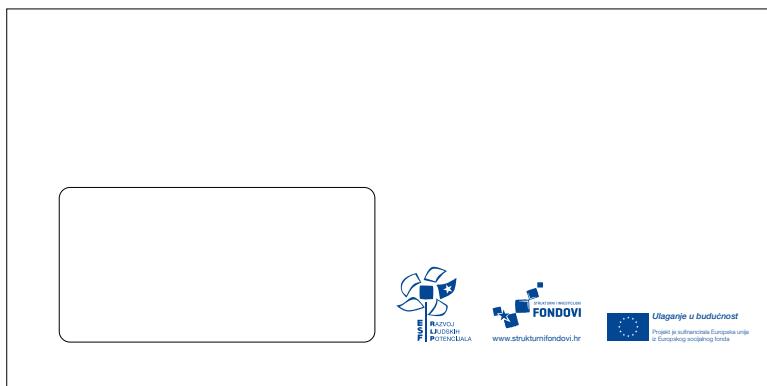
OMOTNICE (American 220 x 110 mm)

- Pantone Reflex blue
- Pantone Solid 1795 C
- Pantone Process Yellow

Obična s lijevim prozorom

Obična s lijevim prozorom (jednobojna)

U ekskluzivnim i
svečanim prilikama koristiti
omotnice izrađene od
papira Modigliani Neve

Za uobičajenu korespondenciju kori-
stiti
bijelu omotnicu s desnim prozorom.

Ukoliko je omotnica bez prozora,
potrebno je dodatno adresiranje.

Trobojni, odnosno, jednobojni tisk.

>> CD/Visual/Tiskanice/Omotnice.ai

Omotnice A4 i A5

OMOTNICE A4 i A5 bijele

- Pantone Reflex blue
- Pantone Solid 1795 C
- Pantone Process Yellow

Obična (trobojna)

Obična (jednobojna)

Bijele s trobojnim, odnosno, jednobojnim tiskom.

>> CD/Visual/Tiskanice/OmotniceA4.ai

Posjetnice

Tisk 4/4 cmyk

Posjetnice tiskane na papiru
Modigliani Neve 320 g/m²

>> CD/Visual/Tiskanice/Posjetnica.ai

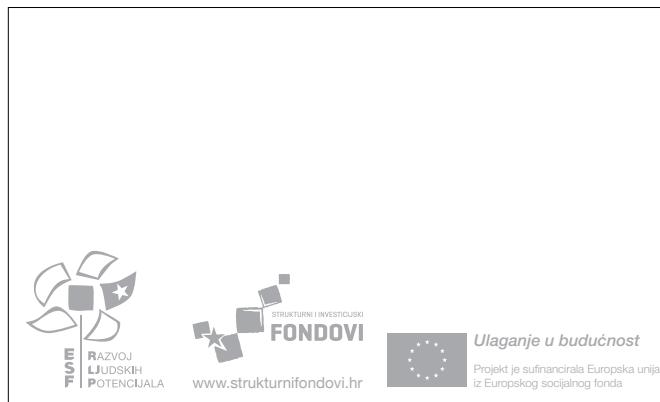
Laserski graviran logo na metal

prednja strana

stražnja strana

>> CD/Visual/Vidljivost/Etui.ai

Za ekskluzivne i
svečane prilike pozivnice tiskati na papiru
Modigliani Neve 260 g/m²

>> CD/Visual/Informiranje/Pozivnicadum.ai

>> CD/Visual/Informiranje/Billboard.ai

 Ministerstvo rada i mirovinskoga sustava

Uprava za koordinaciju programa i projekata Europske unije
u području rada i socijalne sigurnosti

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost (ime korisnika)

Korištenje sredstava
Europskog socijalnog fonda

Operativni program
Razvoj ljudskih potencijala

 RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA

 STRUKTURNI I INVESTICIJSKI FONDOVI
www.strukturifondovi.hr

 Ulaganje u budućnost
Projekt je sufinancirala Evropska unija
iz Europskog socijalnog fonda

Načelno rješenje koje treba prilagoditi konkretnom zahtjevu.
Sadržaj ove publikacije/emitiranog materijala isključiva je odgovornost (ime korisnika).

>> CD/Visual/Informiranje/Brošura.ai

Letak A4 (presavijeni format 9,9 x 21 cm)

Načelno rješenje koje treba prilagoditi konkretnom zahtjevu.
Sadržaj ove publikacije/emitiranog materijala isključiva je odgovornost (ime korisnika).

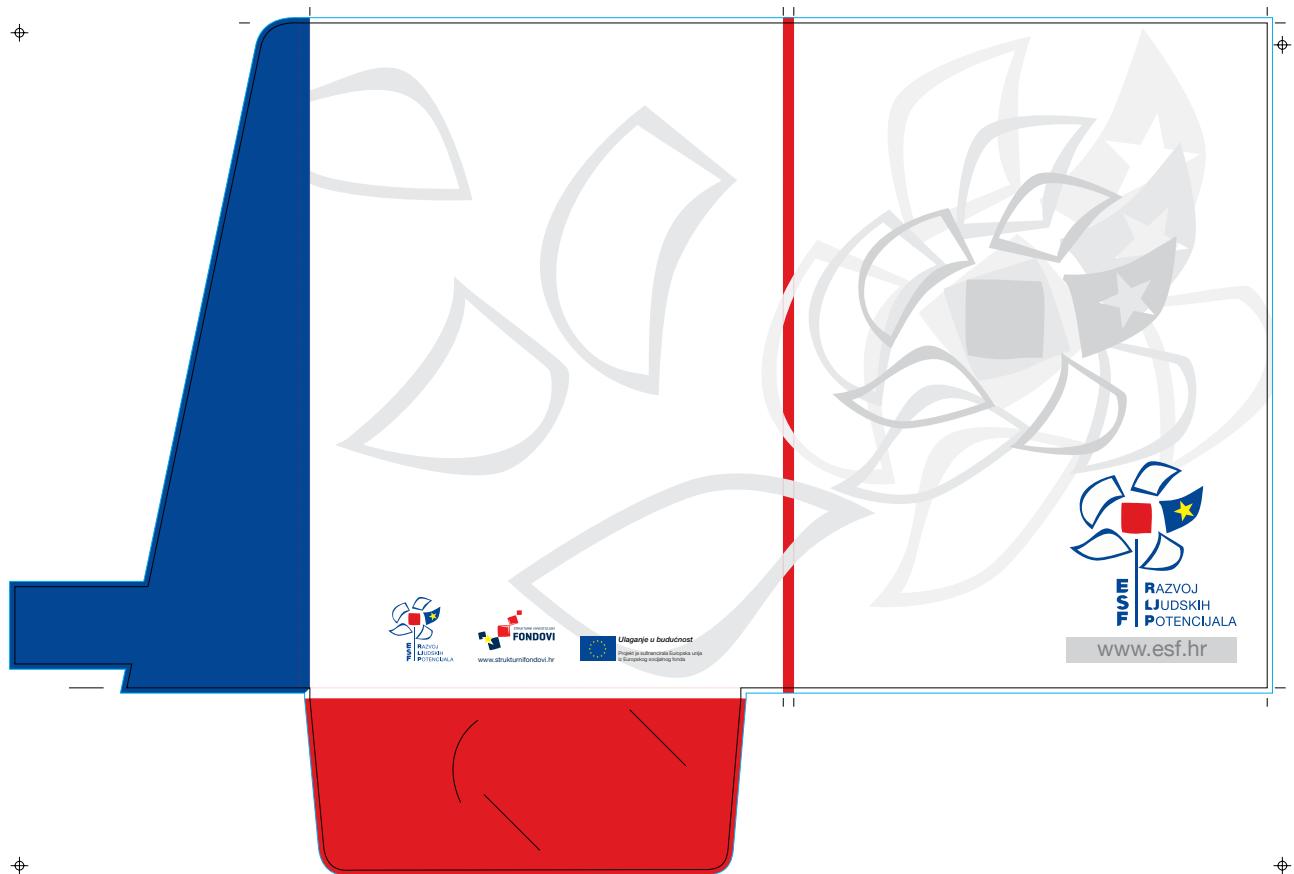
>> CD/Visual/Informiranje/Letak.ai

Tisk 4/0 cmyk

Dimenzije 85 x 200 cm.

>> CD/Visual/Vidljivost/Banner-HR.ai

Tisk 4/0 cmyk

Dimenzija 220 x 305 mm s prostorom za posjetnicu.
Mat plastifikacija.

>> CD/Visual/Vidljivost/Mapa.ai

Dimenzije 45 x 25 x 8 cm.

>> CD/Visual/Vidljivost/Vrecica.ai

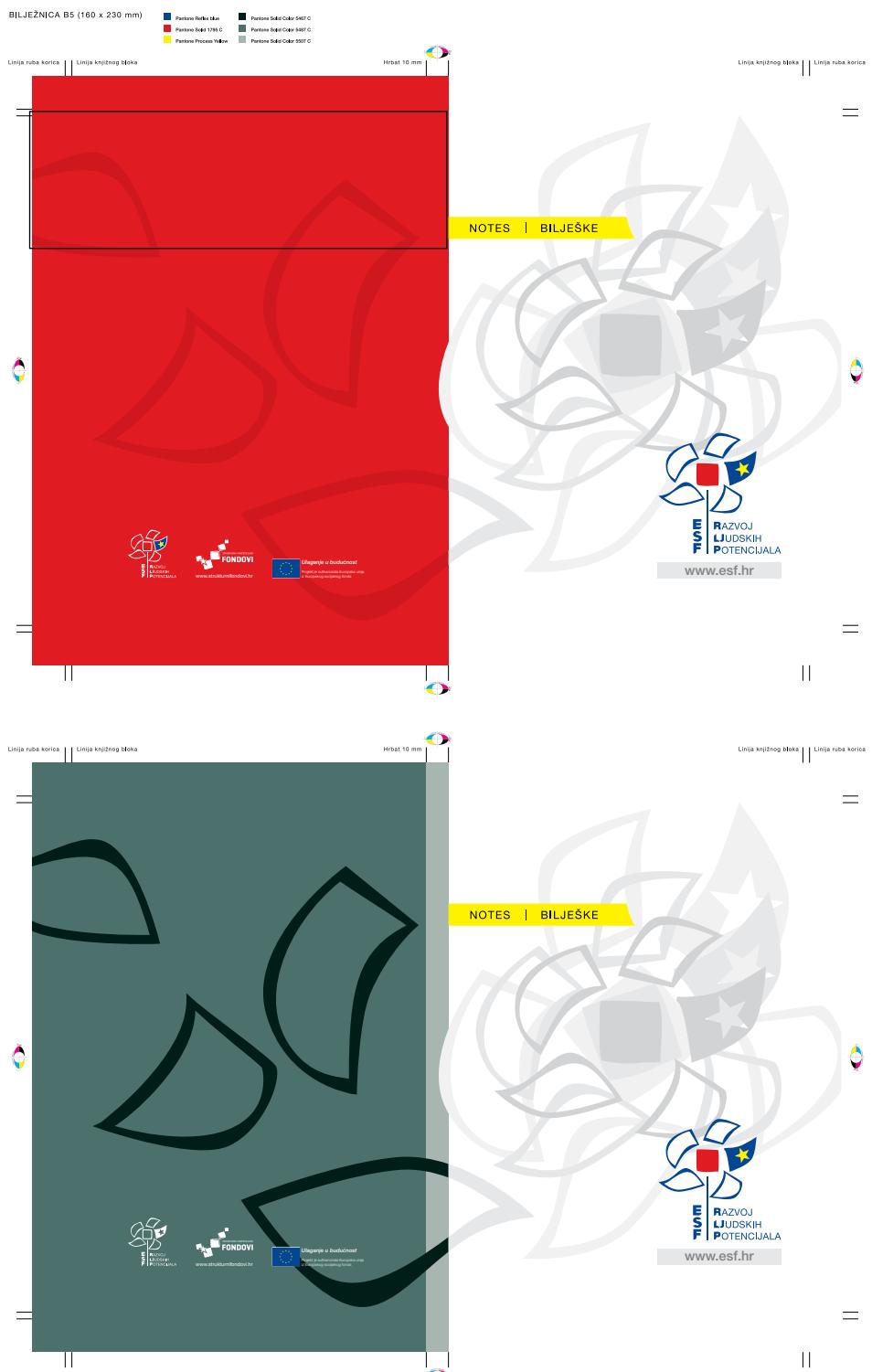
- █ Pantone Reflex blue
- █ Pantone Solid 1795 C
- █ Pantone Process Yellow

Dimenzije torbe: 450 x 250 mm.
Tisak 3 boje.

>> CD/Visual/Vidljivost/Platnena_torba.ai

Bilježnica B5

Bilježnice

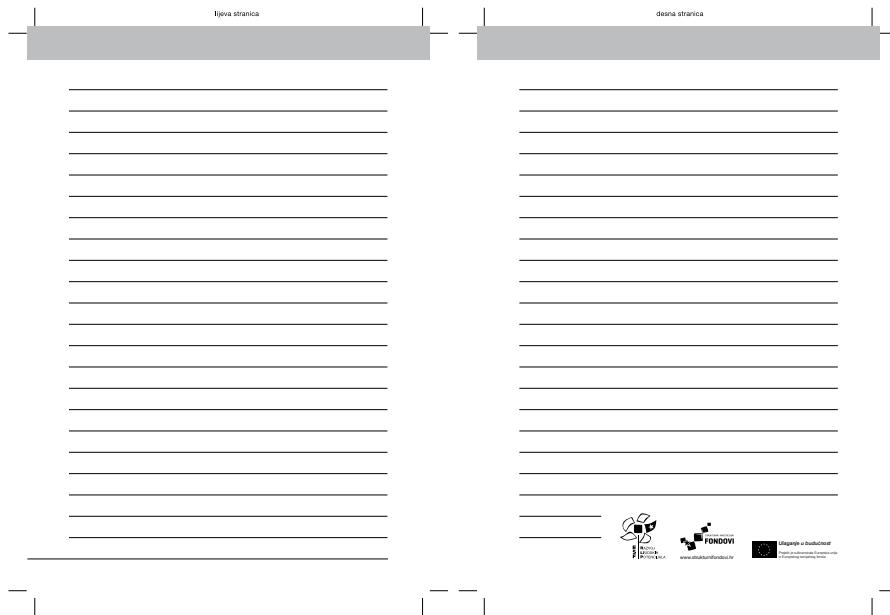
■ Pantone Reflex blue	■ Pantone Solid Color 5467
■ Pantone Solid 1795 C	■ Pantone Solid Color 5487
■ Pantone Process Yellow	■ Pantone Solid Color 5507

Bilježnice B5 (16 x 23 cm) .
100 listova, tvrdi uvez (lajnen), zaobljeni hrbat.

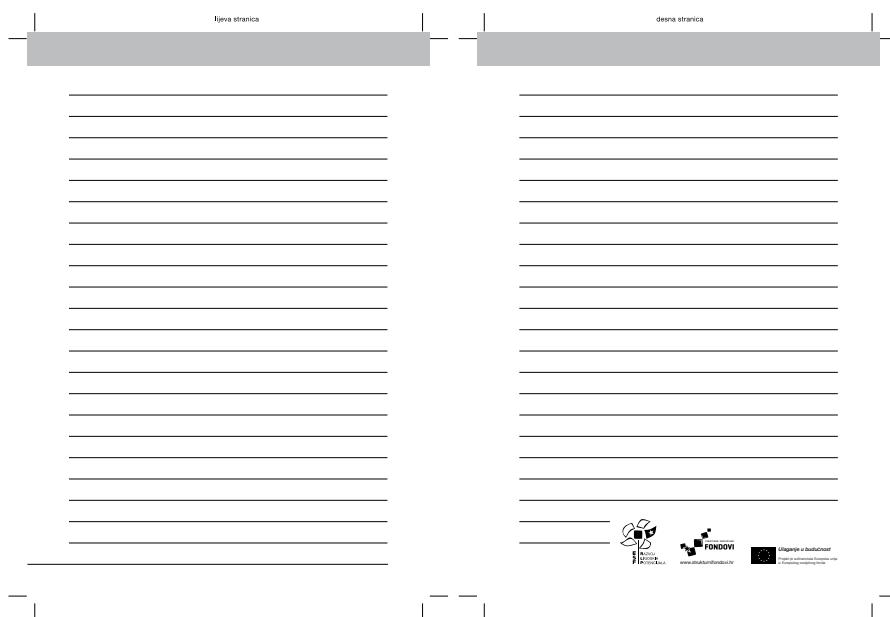
>> CD/Visual/Vidljivost/BiljeznicaB5-HR.ai

Bilježnica B5 — knjižni blok

Listove isiskati sivom bojom (50%)

Listove isiskati sivom bojom (50%)

Bilježnice B5 (16 x 23 cm).
100 listova, tvrdi uvez (lajnen), zaobljeni hrbat.

>> CD/Visual/Vidljivost/BiljeznicaB5-HR.ai

Blokovi (A4 i A5)

Blok A5 (148 x 210 mm)

Cover 4/0

cmyk

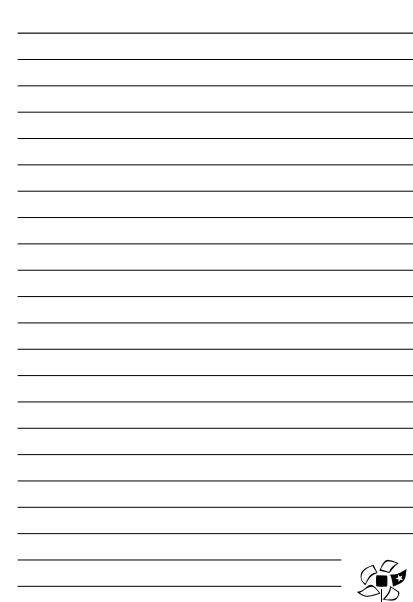
Block 1/0

■ Pantone Solid Color 5467 C

Cardboard base 1/0

■ Pantone Solid 1795 C

Listove tiskati sivom bojom (50%)

>> CD/Visual/Vidljivost/BlokA5-HR.ai

- Pantone Reflex blue
- Pantone Solid 1795 C
- Pantone Process Yellow

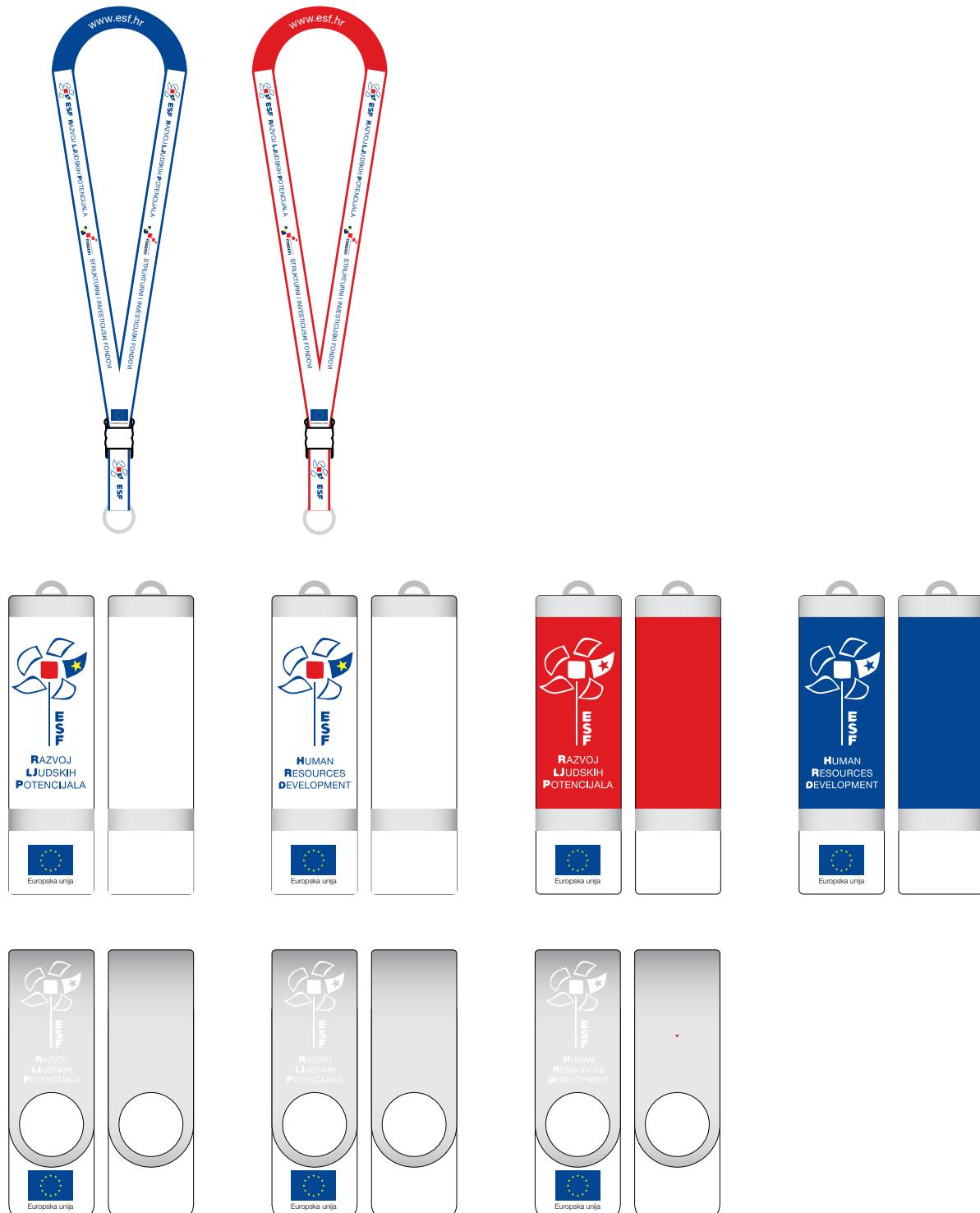

Boja šalice je bijela.
Tisak logotipa u 3 boje.

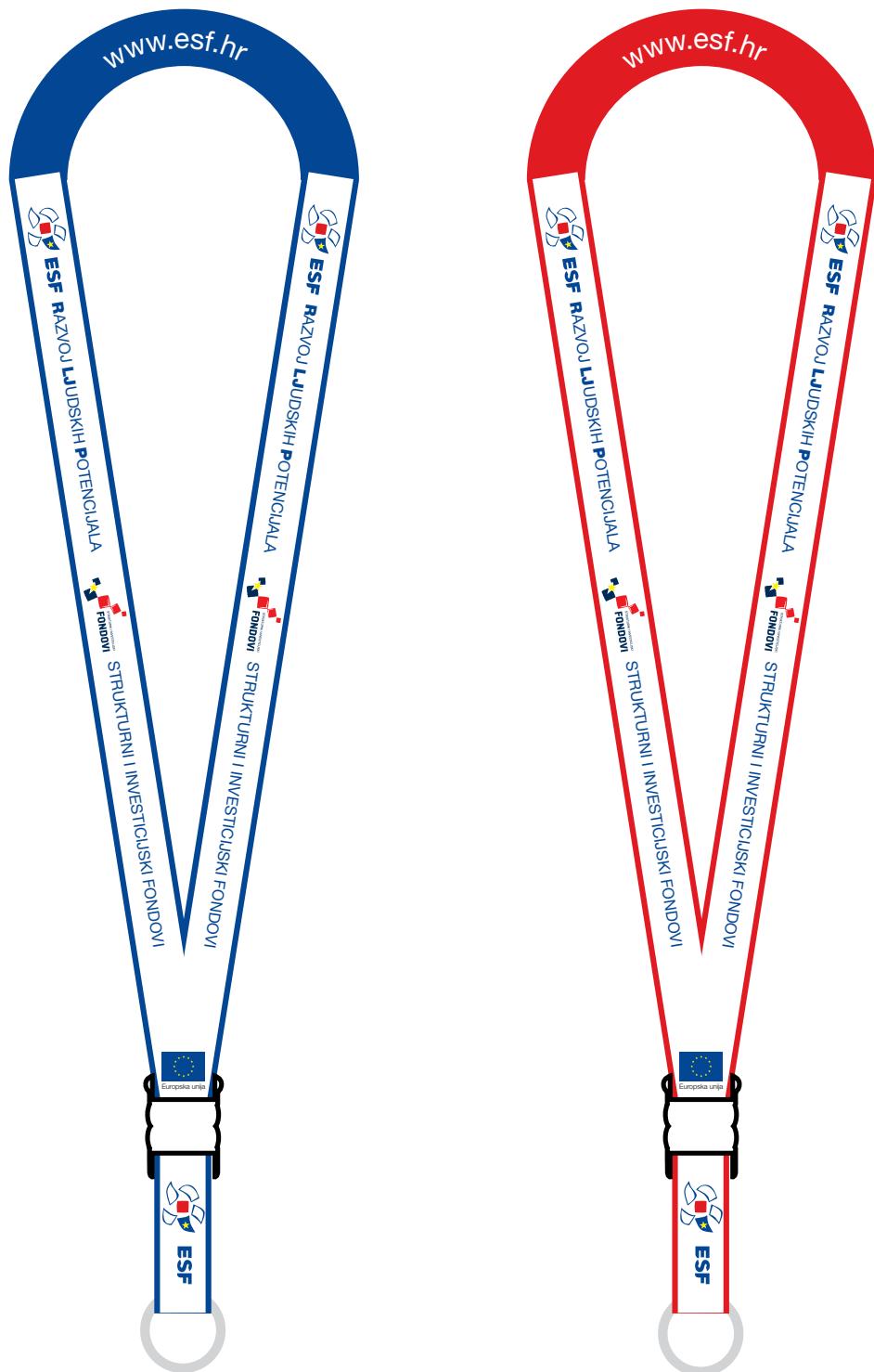
>> CD/Visual/Vidljivost/Salica.ai

>> CD/Visual/Vidljivost/PodlogaMis.ai

>> CD/Visual/Vidljivost/USBstick.ai

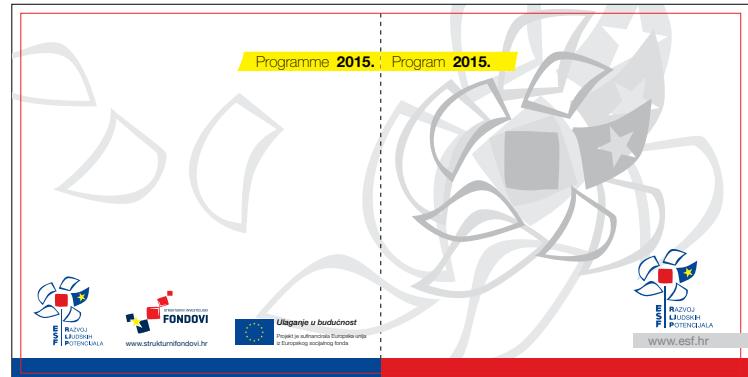
>> CD/Visual/Vidljivost/TrakeMobilai

Omoti za CD

OMOT ZA CD 127 x 127 mm

UMETAK U KUTIJU CD-a 120 x 120 mm

- Pantone Reflex blue
- Pantone Solid 1795 C
- Pantone Process Yellow
- Pantone Solid Color 5467
- Pantone Solid Color 5487
- Pantone Solid Color 5507

1. Papirnati 12,8 x 12,8 cm
2. Umetak u plastičnu kutijicu 12 x 12 cm
3. Omot za CD s knjižicom 13,6 x 12,4 x 0,8 cm

>> CD/Visual/OmotCD.ai

BOOKMARK (52 x 220)

- Pantone Reflex blue
- Pantone Solid 1795 C
- Pantone Process Yellow

Lice

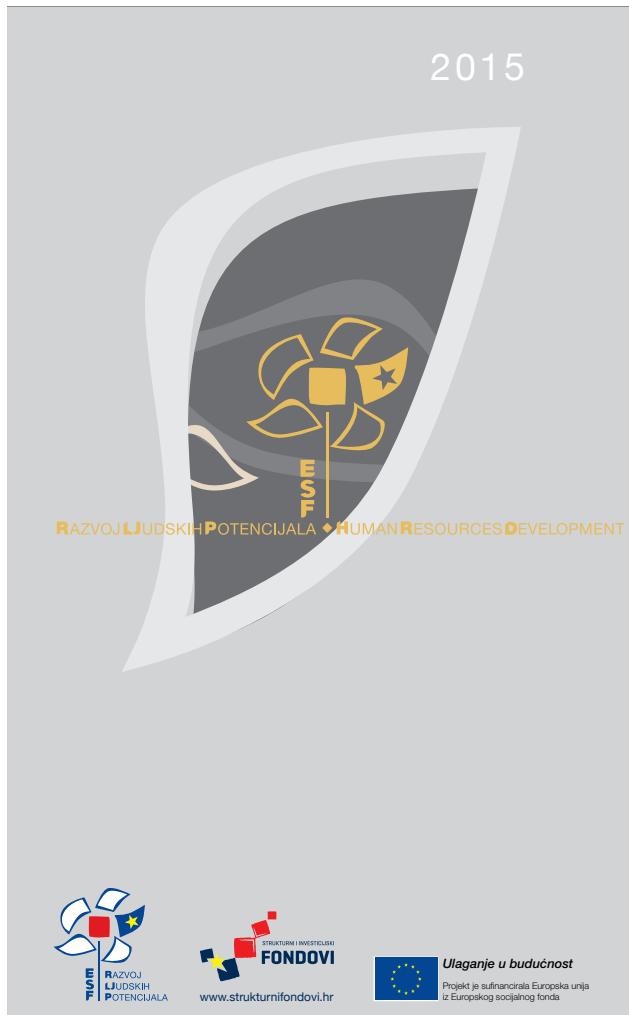

Naličje

Papir 250 gr/m², obostrani tisk, mat plastifikacija, štanca.

>> CD/Visual/Vidljivost/Bookmark.ai

2015						
	PON	UTO	SRI	ČET	PET	SUB
SIJEĆANJ				1	2	3 4
01						
02	5	6	7	8	9	10 11
03	12	13	14	15	16	17 18
04	19	20	21	22	23	24 25
05	26	27	28	29	30	31
VELJAČA						
	PON	UTO	SRI	ČET	PET	SUB
05						1
06	2	3	4	5	6	7 8
07	9	10	11	12	13	14 15
08	16	17	18	19	20	21 22
09	23	24	25	26	27	28

At the bottom of the calendar, there are three logos: "ESF RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA", "STRUKURNI INVESTICIJSKI FONDOVI", and the European Union flag with the text "Ulaganje u budućnost".

Tisk 4/0 cmyk

Stolni kalendar 13 x 21 cm, 6 listova, predlist, spiralni uvez.

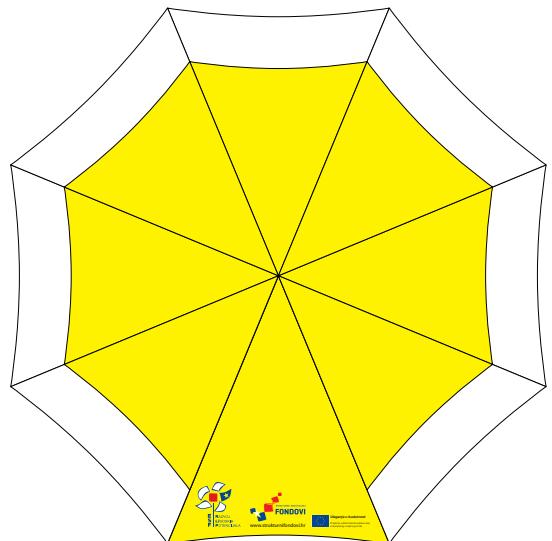
Papir: predlist: uncoated, ivory 260 gr/m²
stranice kalendar: uncoated, ivory 260 gr/m²

>> CD/Visual/Vidljivost/StolniKalendar.ai

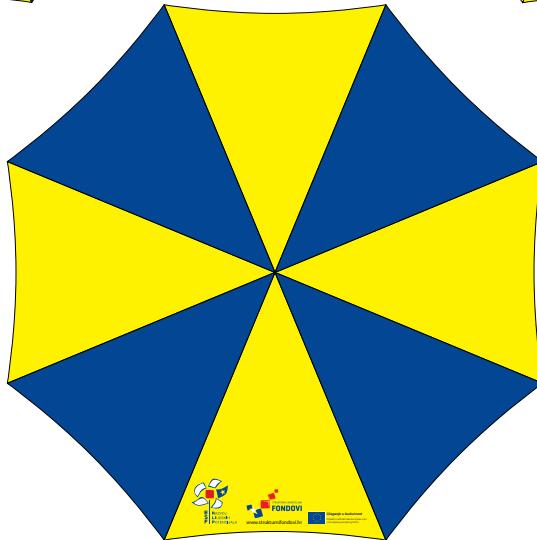
MUŠKI KIŠOBRAN

ŽENSKI KIŠOBRAN

- Pantone Reflex blue
- Pantone Solid 1795 C
- Pantone Process Yellow
- Pantone Solid Color 5467 C

>> CD/Visual/Vidljivost/Kisobran.ai

MAJICE

- █ Pantone Reflex blue
- █ Pantone Solid 1795 C
- █ Pantone Process Yellow

Znak i tekst max.visine 10 cm

>> CD/Visual/MajiceT.ai

MAJICE

■ Pantone Reflex blue	■ Pantone Solid Color 5467	■ Pantone Process Black 20%
■ Pantone Solid 1795 C	■ Pantone Solid Color 5487	■ Pantone Process Black 40%
■ Pantone Process Yellow	■ Pantone Solid Color 5507	

Znak i tekst max.visine 5 cm

ESF logo štikani

Strukturni i investicijski fondovi logo i EU logo i tekst tiskani

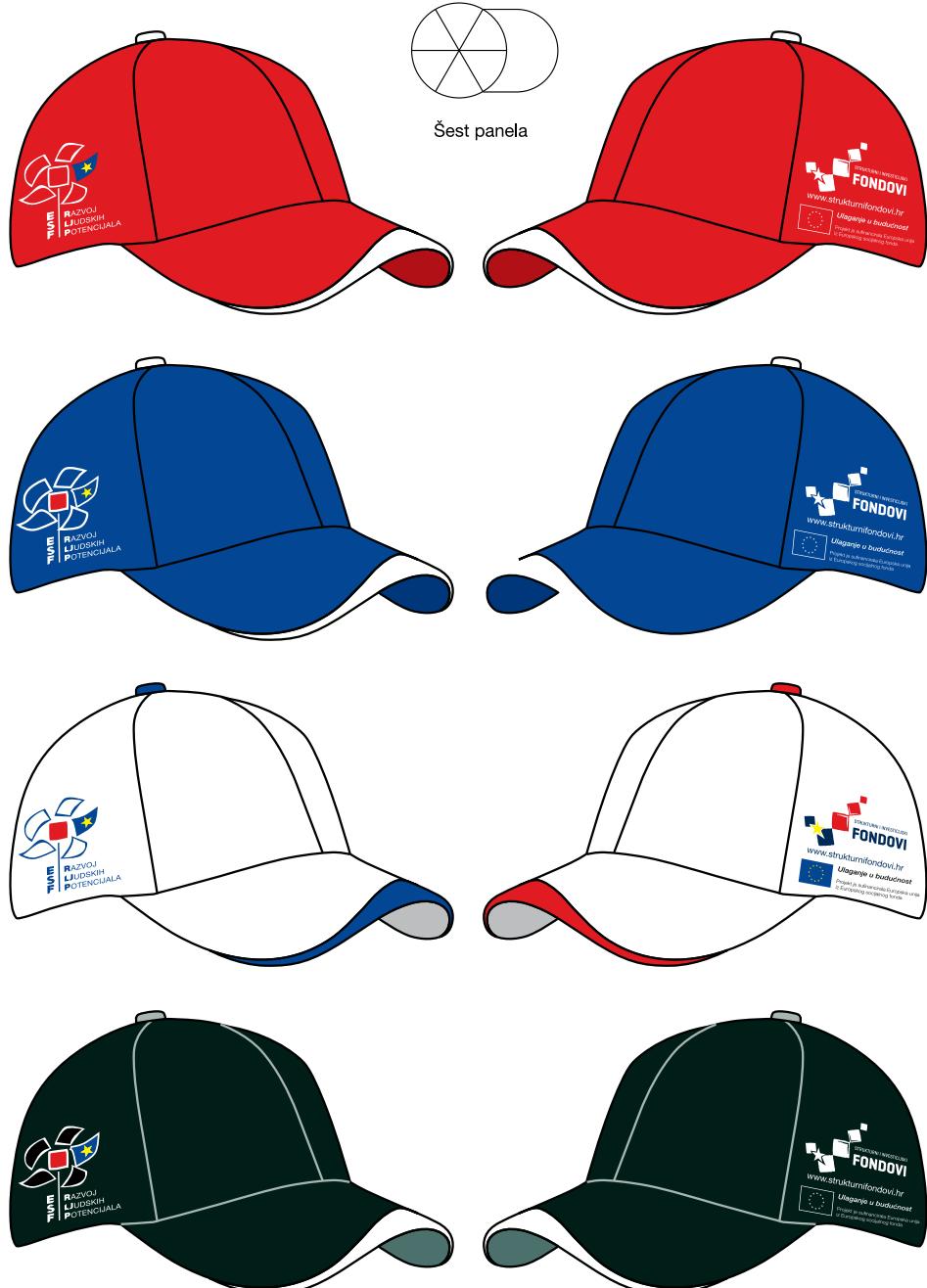
>> CD/Visual/Majice.ai

Kapa

KAPE

■ Pantone Reflex blue	■ Pantone Solid Color 5467
■ Pantone Solid 1795 C	■ Pantone Solid Color 5487
■ Pantone Process Yellow	■ Pantone Solid Color 5507

ESF logo štikani
Strukturni i investički fondovi logo i EU logo i tekst tiskani

>> CD/Visual/Vidljivost/Kape.ai

OLOVKE

- █ Pantone Reflex blue
- █ Pantone Solid 1795 C
- █ Pantone Process Yellow

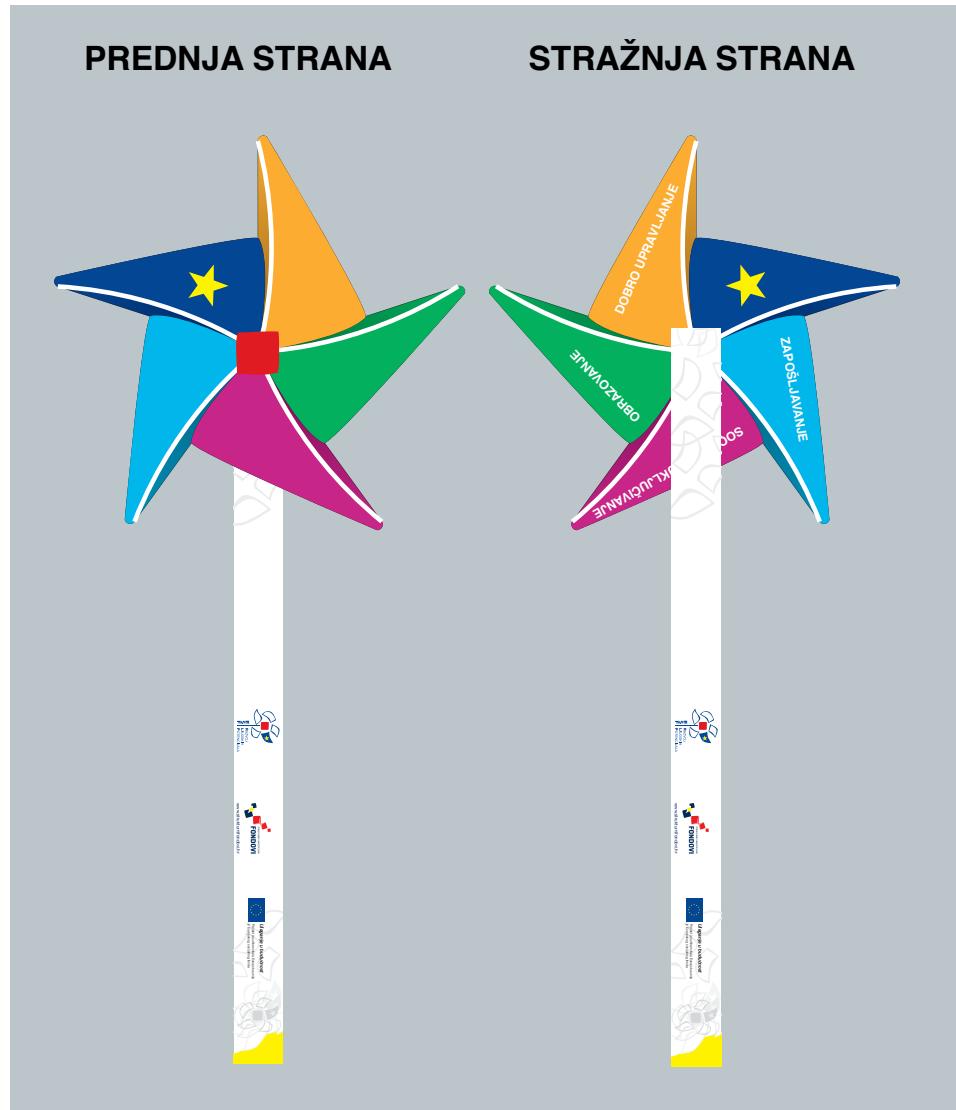
>> CD/Visual/Vidljivost/Olovke.ai

Tisak 1 boja (bijela)

Dimenzije torbe 380x270x70 cm, materijal poliester, 2 unutarnja odjeljka, 2 džepa sa strane, prilagodljiva naramenica. Tisak logotipa u 1 boji.

>> CD/Visual/Vidljivost/Konferencijska_torba.ai

>> CD/Visual/Vidljivost/Vjetrenjaca_vizualizacija.ai

Antistress loptica

- █ Pantone Reflex blue
- █ Pantone Solid 1795 C
- █ Pantone Process Yellow

>> CD/Visual/Antistress loptica.ai